

דְּאֵלֵהִיִּם, דְּהָכֵי סָלִיק בְּחֻשְׁבֵּן, וְרָזָא
דְּאֵלֵהִיִּם מְלֵא י"ה, וְדָא אִיהוּ (נ"א י"ה) בִּינָה
וְדָאֵי.

וְהָכֵי בְרָזָא ה' אֶלְפִי"ן כְּלִילָן בְּה' תַּתְּאָה,
וְאֵלִין אַתְּוֹן אֵינֹן תְּלַת נְשָׁמָה רוּחַ
וְנַפְשָׁה, ה' זַעֲרָא גּוּפָא בֵּית קַבּוּל דְּכְלָהוּ,
פְּתִילָה (ס"א פְּתִיל ה') דְּאֶתְאַחֲדָן בִּיהַ תְּלַת גּוּנֵינִין
דְּשַׁרְגָּא, דְּאִיהוּ גַר יְהוּ"ה נְשָׁמַת אָדָם (משלי כ
כז). זֵית מְזַתִּים דָּא צְדִיק, דְּאֶתְמַר בִּיהַ שְׁמֵן זֵית
זָה, כְּתִית דְּכִתִּישׁ כְּתִישָׁא בְּאֵינֹן אֶתִּין (ס"א
זיתין) דְּאֵינֹן אֲבָרֵי גּוּפָא, וְדָא בְרִית מִלָּה, לְגַבֵּי
שְׂכִינְתָא דְּאֶתְקְרִיאַת גַּד.

וְרָזָא דְּמָלְהָ וְהֶמֶן כְּזָרַע גַּד הוּא (במדבר יא
ט). בְּהַהוּא יו"ד אַתְּעַבִּידַת גִּיד, וְאַמְאֵי
אַתְּקְרִיאַת גַּד, בְּגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא מְז' סְפִירָאן
דְּסָלְקִין לְחוּשְׁבֵּן גַּד, וְאַמְאֵי אַתְּקְרִיאַת מֶן,
בְּגִין דְּכָלָא לָא יָדְעוּ מַה הוּא, דְּנַחֲתִית לֹזֶן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶן דְּאִיהוּ כְּזָרַע גַּד חָוּוּר,
וְעֵינֹו כְּעֵין הַבְּדֻלַּח (שם). דְּאִיהוּ חָוּוּר מִסְטָרָא
דִּימִינָא, וְטַעְמוֹ כְּצַפְיַחִית בְּדָבָשׁ (שמות טז לא)
מִסְטָרָא דְּשִׁמְאָלָא, מַה הוּא, כְּלִיל מַעֲשֵׂר
אַתְּוֹן דְּאֵינֹן (דף מא ע"ב) יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
וְדָא מְנָא דְּאוּרִיַּתָא, וְסָלִיק לְחֻשְׁבֵּן מ"ה, וְלָא
יָדְעוּ מ"ה הוּא.

וְעַרְב רַב שְׂאִילוּ בְּשָׂרָא וְיָהִיב לֹזֶן, וּמַה כְּתִיב
(במדבר יא לג) הַבֶּשֶׂר עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרֵם
יְכַרֵּת וְאַף יְהוּ"ה כו', וְהָאֵי בְּשָׂרָא הָא אוּקְמוּהוּ
מְאִרֵי מִתְּנִיתִין בְּבֶשֶׂר הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, דָּא
מְנָא דְּאֶכְלוּ עַרְב רַב, וְעַם כָּל דָּא אָמְרוּ עֲלָהּ
אֵין דְּבַר טָמָא (ס"א רט) יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם.

וְרָזָא דְּהָאֵי בְּשָׂרָא מְאִי נִיהוּ, אֶלָּא כְּמַה דְּאֶתְ
אָמַר (בראשית ו ג) בְּשִׁגְמָה הוּא בְּשָׂרָא, וְרָזָא
דָּא לְחַפְיָמֵי לְבָא אַתְּמַסֵּר, וְהָאֵי בְּשָׂרָא בְּהַפּוּכָא (שם

חל"ם חיר"ק שור"ק, הן בסוד
של אלהי"ם, שפך עולה
בחשבון, וסוד של אלהי"ם מלא
י"ה, וזהו (יה"ו) בינה ודאי.

וכך בסוד ה' אלפי"ן כלולים בה'
הפתחונה, והאותיות הללו הן
שלש, נשמה רוח ונפש. ה' זעירה
הגוף, בית קבול של פלם,
הפתילה (פתיל ה') שנגאזים בה
שלשת צבעי הנר, שהוא גר
יהו"ה נשמת אדם. זית מזיתים
זה צדיק, שגאמר בו שמן זית זך,
כתית, שכותש כתישה פאותן
האותות (ייתים), שהן איברי הגוף,
וזו ברית מילה, אל השכינה
שנקראת גד.

וסוד הדבר - והמן כזרע גד הוא,
באותה יו"ד נעשית גיד, ולמה
נקראת גד? משום שהיא כלולה
משבע ספירות שעולות לחשבון
גד, ולמה נקראת מן? משום
שהכל לא ידעו מה הוא, שהוריד
להם הקדוש ברוך הוא מן שהוא
כזרע גד לכן ועינו פעין הבדלח,
שהוא לכן מצד הימין, וטעמו
כצפיחית בדבש מצד השמאל.
מה הוא, כלול מעשר אותיות,
שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזה
המן של התורה, ועולה לחשבון
מ"ה, ולא ידעו מ"ה הוא.

וערב רב בקשו בשר, ונתן להם,
ומה כתוב? הבשר עודנו בין
שניהם טרם הכרת ואף יהו"ה
כו', והבשר הזה הרי פרושהו
בעלי המשנה, בבשר היורד מן
השמים זה המן שאכלו ערב רב,
ועם כל זה אמרו עליו, אין דבר
טמא (רט) יורד מן השמים.

וסוד הבשר הזה מה הוא? אלא
כמו שגאמר בשגם הוא בשר,
והסוד הזה נמסר לחכמי לב, וזה
הבשר בהפוך שבר, ועליו

שבר, ועליה אתמר (שם

מב יט) שְׁכַר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ בְּשֵׁר קִדְשׁ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (איוב יט כו) וּמִבְּשָׂרֵי אַחְזָה אֱלוֹהֵי, וְאִם לֹא נִטְרִין בְּהַאי בְּשָׂר אֹת בְּרִיית, אַתְּהַפְּךָ לֹזֶן בְּשִׁבְר.

ס"א מצאתי) וְתָא חֲזִי כָּל שְׂמָא דְּאִיהִי מִן תְּרִין אַתְּוֹן כְּגוֹן כִּי בְּיָהּ יְהוּה צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד) תְּלִיא מִן חֲכָמָה, וּמִן תְּלַת אַתְּוֹן תְּלִיין מִן בִּינָה, וּמִן אַרְבַּע תְּלִין מִן שְׂכִינְתָא תְּתָא, וּמִן חֲמֵשׁ תְּלִין בְּחֲמֵשׁ סְפִירָן, וּמִן שִׁית תְּלִין מִן צְדִיק, וּמִן שְׁבַע וְתִשְׁעָה בֵּיהּ, מִן עֶשֶׂר בְּשְׂכִינְתָא תְּתָא, דְּאִיהִי עֲשִׂירִית הָאִיפָה סִלְת, וּבָהּ מְעֻשְׂרִין, וּבְגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא מְעֻשֶׂר, אַתְּמַר בְּהּ אֵין שְׂכִינָה שׁוּרָה בְּפַחוֹת מְעֻשְׂרָה (כאן חסר).

זרְק"א האי תגא איהי י', וחוטא דילה ו', והא אוקמוהו כורכין את שמע עם ואהבת את ולא הו מפסיקין, בגין דאת י' איהי אבנא מרגליתא קדישא יקרא, קירטא איהי שפה, כלילא מחמש תקונין דאינון אחה"ע בומ"ף וגומר, ודא ה' זעירא, חמש אבנין דקירטא דא ה' עלאה, דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה, אתעבידו ה' אבנין אחד.

כריכו דכולהו ו' דאיהו כלייל שית תיבין דיחודא, דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד (דברים ו ד), ובההוא פריכו צריף לסתרא קירטא ולארכא בה, האי אבנא כלילא מחמש, (ג"א מעשר), עד דסליק לה עד אין סוף, ורזא דמלה למען יאריף ימים על ממלכתו (שם יז כ).

כד האי אבנא בעאת למעבד דינא בעמלק, או בסטרין אחרנין, וכן בחייבין, נטלא מגבורה, ואתפליין בה כל ספיראן, ואתקריאו בה כלהו גבורות, וכד

נאמר שְׁכַר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ - בְּשֵׁר קִדְשׁ, שְׁנֵאמַר בּוּ מִבְּשָׂרֵי אַחְזָה אֱלוֹהֵי, וְאִם לֹא שׁוֹמְרִים בְּבִשְׂר הִנֵּה אֹת בְּרִית, מִתְּהַפֵּךְ לָהֶם לְשִׁבְר.

ובא וראה, כל שם שהוא משתי אותיות, כמו כי ביה יהוה צור עולמים, תלוי מחכמה, ומשלש אותיות תלויים מבינה, ומארבע אותיות תלויים משכינה התחתונה, ומחמש תלויים בחמש ספירות, ומשש תלויים מצדיק, ומשבע ותשעה בו, מן עשר בשכינה התחתונה, שהיא עשירית האיפה סלת, ובה מעשרים, ומשום שהיא כלולה מעשר, נאמר בה אין שורה פחות מעשרה.

זרְק"א, הפג הנה הוא י' ויהוט שלה ו', והרי פשוהו כורכים את שמע עם ואהבת את, ולא היו מפסיקים, משום שהאות י' היא אבן מרגלית קדושה יקרה, הקלע היא שפה, כלולה מחמשה תקונים, שהם אחה"ע בומ"ף וגומר, וזו ה' זעירה, חמש אבנים של הקלע זו ה' העליונה, שהן שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה.

יהו"ה, נעשו ה' אבנים אחת. הכריכה של כלם ו', שהוא כולל את שש תבות היחוד, שהן שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ובאותה פריכה צריף לסובב את הקלע ולהאריף בו, האבן הזו כלולה מחמש (ג"א מעשר), עד שמעלה אותה עד אין סוף, וסוד הדבר - למען יאריף ימים על ממלכתו.

כשהאבן הזו רוצה לעשות דין בעמלק, או בצדדים אחרים, וכן ברשעים, נוטלת מגבורה, ונכללים בה כל הספירות, וכלם

כלהו גבורות, וכד

נקראים בה גבורות, וכשרוצה לעשות חן וחסד בעולם, נוטלת מחסד, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות חסדים, וכשרוצה לרחם על העולם, נוטלת מן העמוד האמצעי, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות רחמים.

והרי' הזו היא בכל צד, גם כן במה נודעת כשנוטלת מן האבות? אלא בנקדה. כשהיא מנקדת מצד של הקמ"ץ היא נוטלת מחסד, וכשהיא מנקדת מצד של שב"א היא נוטלת (יונקת) מגבורה, וכשמנקדת מחל"ם היא מצד של העמוד האמצעי שלש הנקודות הללו הן מים ואש ורוח.

ויאמר אי הבל אחיד, בא וראה, שתי אותיות אלו שהסתלקו ממנו, שבהן חטא, גרמו לו מיתה. א' אמון מפלא ומכסה, י' מחשבה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה מחשבות הן; השכינה התחתונה נקראת מחשבה, חכמה העליונה נקראת מחשבה, ולמעלה למעלה מחשבה, ולמעלה מכלם מחשבה, שאין למעלה ממנה, והיא נסתרת של כל הנסתרים, עליונה של כל העליונים, אם תאמר שעולה מחשבתו של אדם לשם? לא, שהרי נאמר בו ואירא פי עירום אנכי ואחבא, שהרי עירום מראה שהתפשט מלבושו, ומשום זה נאמר באבא ואחבא, ובכין - ויסתר משה.

אמר לו: בני, בכל הוא חטא, במחשבה שהיא לבוש למחשבה הנסתרת, ובמחשבה הנסתרת, וזו היתה המיתה שלו, שהסתלקה המחשבה הנסתרת של כל הנסתרים ממנו, שהוא ח"י החי"ם, שבמקום שהוא שם אין שם מיתה, וחטא במחשבה הנסתרת ונשאר עירום ממנה.

בעאת למעבד חנא וחסדא בעלמא, נטלא מחסד, וכלהו ספירן אתפלילן בה ואתקריאו חסדים, וכד בעאת לרחמא על עלמא, נטלא מעמודא דאמצעייתא, וכלהו ספירן אתפלילו בה, ואתקריאו רחמי.

והאי י' איהי בכל סטרא, אם כן במאי אשתמודעת כד נטלא מאבהן, אלא בנקודה, כד איהי נקידא מסטרא דקמ"ץ נטלא מחסד, וכד איהי נקידא מסטרא דשב"א נטלא (ס"א נקא) מגבורה, וכד נקידא מחל"ם איהו מסטרא דעמודא דאמצעייתא, דתלת נקודין אלין אינון מיא ואשא ורוחא (כאן חסר והוא בתקוו"ח דף כ"ד ע"ג).

ויאמר אי הבל אחיד (בראשית ד ט), תא חזי תרין אתוון אלין דאסתלקו מגייה, דבהון חב, גרמו ליה מיתה, א' אמון מופלא ומכוסה, י' מחשבה, אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבין אינון, שכינתא תתאה אתקרי מחשבה, חכמה עלאה אתקרי מחשבה, ולעילא לעילא מחשבה, ולעילא מפלהו מחשבה, דלית לעילא מנה, והיא סתימא דכל סתימין, עלאה דכל עלאין, אי תימא דסליק מחשבתיה דאדם תמן, לא, דהא אתמר ביה (בראשית ג ט) ואירא פי עירום אנכי ואחבא, דהאי ערום אחזי דאתפשט מלבושיה, ובגין דא אתמר באבא ואחבא, ובכרא ויסתר משה (שמות ג ט).

אמר ליה ברי בכלא חאב, במחשבה דאיהי לבושא למחשבה סתימא, ובמחשבה סתימא, ודא הוה מיתה דיליה, דאסתלק מחשבה סתימא דכל סתימין מגייה, דאיהו ח"י החי"ם, דבאתר דאיהו תמן לית מיתה תמן, וחאב במחשבה סתימא ואשתאר (ד ט טב

ע"א) ערום מינה, מפל מה דלעילא מן אימא עלאה דאיהי תשובה האב, ואסתלקו מניה, ואי לאו דקמת עמיה תשובה וגלת עמיה, הוה אתאביד מפל וכל, ובגין דא (תהלים קל ג) אם עונות תשמר י"ה אדנ"י מי יעמוד, מי יעמוד ודאי, ובגין דא ובפשעייכם שלחה אמכם (ישעיהו נ א), הוהיא דאתמר בה (דברים כב ז) שלח תשלח את האם, את לאסגאה שכינתא תתאה עמה. אימא עלאה קמת באדם, ואימא תתאה בהבל, דחובא דאדם רב הוה מדהבל, ובגין דא ברי א"י מן אהי"ה, איהו א"י דחב ביה הבל, ואסתלקו ואשתארת (נ"א קין ואסתלק ואשתארו), ה"ה, ובגין דא א"י הבל אחיד, ואיהו א"י מן אדנ"י, ואשתאר ד"ן מן אדנ"י, חובא דאדם גרם דאסתלק י"ו מן יהו"ה, ואשתאר ה"ה.

אמר ליה אבא והא י"ו הוה ליה למהוי ו"י, אמר ליה ברי ודאי דא רזא דחב במחשבה עלאה, דאסתלק י' מן א, ואשתארת ו"י, בגין דאסתלק מתמן עלת העלות דאיהו מחשבה סתימא באת י' מן א, דלית יחודא (ס"א מחשבה) בר מניה, והכא רזא דלא אתגלויא עד השתא, ודא איהו פי ידע שמי יקראני ואענהו (תהלים צא יד), שם י', דלית לעילא מניה פלל, אלא ההוה דברא כלא, ולית מאן דברא ליה, דאית בורא דאתברי, כגון מיא דאיהו ברא לעשבים וגדל לון ואיהו אתברי, אבל האי ברא ולא אתברי, איהו דלית אל"ה לעילא מניה.

אמר ליה אבא מאי או"י הו"י, אמר ליה ברי האי איהו פד אסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה, אתעביד או"י, אמר ליה, אי הכי האי א דתמן ו"י לעילא מן א' מן אהי"ה איהי, ומפל שמהן,

מפל מה שלמעלה מן האם העליונה, שהיא תשובה, הוא חטא, והסתלקו ממנו, ואם לא שעמדה עמו תשובה וגלתה עמו, היה נאכד מפל וכל, ומשום זה אם עונות תשמר יה אדנ"י מי יעמוד, מי יעמוד ודאי, ומשום זה ובפשעייכם שלחה אמכם, אותה שנאמר בה שלח תשלח את האם, את לרבות שכינה תחתונה עמה. האם העליונה עמדה עם אדם, והאם התחתונה עם הבל, שחטאו של אדם היה גדול משל הבל, ומשום זה, בני, א"י מן אהי"ה, הוא א"י שחטא בו הבל אחיד, והסתלקו, ונשארו (קין ואסתלק ונשארו) ה"ה, ומשום זה א"י הבל אחיד, והוא א"י מן אדנ"י, ונשארו ד"ן מן אדנ"י, החטא שגרם אדם שהסתלק י"ו מן יהו"ה, ונשארו ה"ה.

אמר לו: אבא, והרי י"ו היה לו להיות ו"י? אמר לו: בני, ודאי זה הסוד שחטא במחשבה העליונה, שהסתלק י' מן א' ונשארה ו"י, משום שהסתלק משם עלת העלות, שהוא מחשבה סתומה באות י' מן א', שאין יחוד (מחשבה) חוץ ממנו, וכאן סוד שלא התגלה עד עכשו, וזהו פי ידע שמי יקראני ואענהו, שם י' שאין למעלה ממנו פלל, אלא אותו שברא הכל, ואין מי שברא אותו, שיש בורא שנוכרא, כמו מים שהוא בורא את העשבים ומגדל אותם והוא נברא, אבל זה ברא ולא נברא, הוא שאין אל"ה למעלה ממנו. אמר לו: אבא, מה זה או"י הו"י? אמר לו: בני, זהו כשהסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה נעשה או"י. אמר לו:

אמר לו: אבא, מה זה או"י הו"י? אמר לו: בני, זהו כשהסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו מן יהו"ה נעשה או"י. אמר לו: